

СЪМЪРСЕТ МОЪМ ДЪЖД

Превод от английски: Иван Градинаров, 1970

chitanka.info

Беше почти време за лягане, а на сутринта, щом се събудят, сушата вече ще се вижда. Доктор Макфейл запали лулата си, наведе се над перилата и потърси по небето „Южния кръст“. След две години, прекарани на фронта, и една рана, която бе заздравяла за повече време, отколкото трябва, той сега бе доволен, че ще се установи спокойно в Апия, и вече се чувствуваше по-добре при пътуването. А тъй като част от пътниците щяха да напуснат кораба на следния ден в Паго-Паго, те си бяха устроили малка танцова забава тази вечер и в ушите му още гърмяха дрезгавите звуци на пианолата. Сега на палубата бе най-сетно спокойно. По-нататък той видя жена си, излегната в шезлонга, да говори с Дейвидсънови и се отправи към нея. Когато седна под лампата и свали шапката си, откри се рижата му коса с едно плешиво петно на темето и червеникавата луничава кожа, която съпътствува рижата коса. Бе човек около четиридесетте, слаб, с тясно лице, с правилни черти, с донякъде педантичен израз. Говореше с шотландски акцент, с тих и спокоен глас.

Дейвидсънови бяха мисионери и между тях и Макфейлови бе възникнала онази параходна близост, която се дължи по-скоро на сродното обществено положение, отколкото на еднакия вкус. Свързваше ги най-вече това, че осъждаха мъжете, които денонощно киснеха в салона за пушачи, играеха покер или бридж и пиеха. Мисис Макфейл не по-малко се ласкаеше от мисълта, че тя и нейният съпруг бяха единствените хора на борда, с които Дейвидсънови благоволяваха да общуват и дори докторът, боязлив, но не глупав, полунесъзнателно признаваше благоволенieto. И само защото имаше склонност да спори, той си позволяваше нощем да роптае в каютата.

— Мисис Дейвидсън каза, че не знае как биха издържали пътуването, ако не сме ние — каза мисис Макфейл, като сръчно четкаше изкуствената си коса. — Каза, че ние наистина сме единствените на кораба, които те биха желали да познават.

— Не би трябвало да мисля, че един мисионер е такава голяма птица, та да си позволи да важничи.

— Това не е важничене. Аз напълно разбирам какво иска да каже тя. Не би било много добре за Дейвидсънови, ако трябваше да се смесват с цялото това грубо общество в пушалнята.

— Основателят на тяхната религия не беше толкова недостъпен — каза доктор Макфейл, като се кискаше иронично.

— Молила съм те много пъти да не се шегуваш с религията — отговори жена му. — Не бих желала да имам твоя характер, Алек, ти никога не търсиш най-доброто у хората.

Той я погледна изкосо с бледите си сини очи, но не отвърна нищо. След дълги години съпружески живот бе разбрал, че е по-добре за мира в семейството, ако остави жена си с последната реплика. Беше се разсъблякъл преди нея, покачи се на горното легло и се настани да почете за приспиване.

Когато на следната сутрин излезе на палубата, сушата бе вече близо. Той я гледаше с жадни очи. Тясната плажна ивица със сребрист пясък и веднага зад нея се издигаше стръмен брегът, покрит отгоре с обилна растителност. Кокосовите палми, гъсти и зелени, стигаха почти до самия ръб на брега и всред тях се виждаха къщите на самоасите, направени от суха трева, и тук-там се белееше по някоя малка църквица. Мисис Дейвидсън дойде и застана до него. Беше облечена в черно и около шията си носеше златна верижка, на която висеше малък кръст. Тя бе дребна жена, с мътно кестенява коса, направена в сложна прическа, и имаше изпъкнали сини очи зад невидимо пенсне. Лицето ѝ бе продълговато, с овче изражение, но то не създаваше впечатление за глуповатост, а по-скоро за изключителна живост; тя притежаваше бързите движения на птица. Най-забележителното нещо у нея беше гласът ѝ — висок, металически, без нюанси. Той удря слуха с една монотонност, дразнеща нервите, както безмилостното тракане на компресор.

— Тук навярно се чувствувате като у дома си — каза доктор Макфейл със своята тънка, едва забележима усмивка.

— Нашите острови са ниски, знаете, не са като тези. Коралови са. Тези са вулканични. Имаме още десет дни път, докато ги достигнем.

— По тези краища това е като да сте през една улица до вкъщи — каза шеговито доктор Макфейл.

— Ех, малко преувеличено казано, но в Южните морета човек наистина гледа по-иначе на разстоянията. В този смисъл сте прав.

Доктор Макфейл въздъхна едва чуто.

— Радвам се, че нашата мисия не е тук — продължи тя. — Казват, че това е ужасно трудно място за работа. Досегът с корабите прави хората неспокойни, а после и морската станция. Това е беда за

туземците. В нашия район ние не се сблъскваме с подобни трудности. Естествено има един-двама търговци, но ние вземаме мерки за тяхното добро поведение, а ако те не желаят да се държат както трябва, ние така нагорещяваме атмосферата срещу тях, че те с радост си отиват.

Като нагласи пенснето си на носа, тя вторачено погледна зеления остров с безжалостни очи.

— Тук работата на мисионера е почти безнадеждна. Никога не бих могла достатъчно да благодаря на Бога, че поне това ни е спестено.

Районът на Дейвидсън се състоеше от група острови на север от Самоа; те са доста отдалечени един от друг и той трябваше често да изминава дълги разстояния с кану. При тези случаи жена му оставаше в базата и управляваше мисията. Доктор Макфейл почувствува, че сърцето му се сви, като си представи изпълнителността, с която тя навярно я ръководеше. Тя говореше за покварата на туземците с глас, който нищо не би могло да заглуши, но с някакъв натрапчив, елеен ужас. Чувството ѝ за деликатност бе съвсем особено. Още в началото на тяхното запознанство тя му бе казала:

— Знаете ли, когато отначало се установихме на този остров, техните брачни обичаи бяха така възмутителни, че просто не бих могла да ви ги опиша. Но аз ще ги разкажа на мисис Макфейл, а тя ще ги разкаже на вас.

По-късно той бе видял жена си и мисис Дейвидсън — палубните им столове един до друг — потънали в задълбочен разговор в продължение на около два часа. Като се разхождаше край тях напред-назад просто за раздвижване, той бе чул възбудения шепот на мисис Дейвидсън, напомнящ далечното течение на планински поток, и видя по отворените уста на жена си и бледото ѝ лице, че тя се наслаждава на някакво тревожно преживяване. Вечерта в тяхната каюта тя му повтори с притаен дъх всичко, каквото бе чула.

— Е, казах ли ви? — викна тържествуваща на следната сутрин мисис Дейвидсън. — Чували ли сте някога нещо по-ужасно? Сега не се учудвате, че аз самата не можех да ви го кажа, нали? Макар да сте лекар.

Мисис Дейвидсън наблюдаваше лицето му. Тя изпитваше едно драматично нетърпение да види, че е постигнала желаното въздействие.

— Ще се учудите ли, че когато отидохме там в началото, сърцата ни се свиха? Едва ли ще ми повярвате, ако ви кажа, че беше невъзможно да се открие едно-единствено честно момиче в кое да е от селата.

Тя употреби думата *честно* в строго техническия смисъл.

— Мистър Дейвидсън и аз обсъдихме положението и решихме, че първото нещо, което трябва да направим, е да забраним танците. Туземците бяха луди да танцуват.

— Лично аз нямах нищо против тях, когато бях млад — каза доктор Макфейл.

— Подразбрах това снощи, когато чух да каните мисис Макфейл на танц. Аз не мисля, че има нещо действително лошо, ако един мъж танцува със своята съпруга, но въпреки това почувствувах облекчение, когато тя отказа. При съществуващите обстоятелства считам, че е по-добре, ако се държим настрана.

— При какви обстоятелства?

Мисис Дейвидсън го стрелна с поглед през пенснето си, но не му отговори на въпроса.

— Всред нас, белите хора, това не е съвсем същото — продължи тя, — макар че трябва да се съглася с мистър Дейвидсън, който казва, че не е в състояние да разбере как един съпруг може да стои и да гледа собствената си съпруга в обятията на друг мъж. А пък колкото до мен, не съм танцувала нито веднъж, откакто съм омъжена. Туземските танци са нещо съвсем различно. Те не само са безнравствени, но и определено водят към безнравственост. Във всеки случай аз съм благодарна на Бога, загдето ги изкоренихме, и няма да сгреша, ако кажа, че в нашия район никой не е танцувал от осем години.

Те бяха вече дошли до входа на пристанището и мисис Макфейл се присъедини към тях. Корабът направи остър завой и бавно влезе вътре. Това бе едно заключено от сушата пристанище, достатъчно широко, за да побере цяла бойна флотилия. По цялата крайбрежна дъга се извисяваха хълмове, стръмни и отрупани със зеленина. Близко до входа, в една градина, къпана от морския бриз, бе кацнала къщата на губернатора. Щатското знаме лениво се полюшкваше на флагщока. Те преминаха край две бунгала и един тенис корт и после стигнаха до кея с неговите складове. Мисис Дейвидсън посочи към шхуната, закотвена

на триста-четиристотин ярда от тях, която трябваше да ги откара в Апия.

На брега имаше тълпа от нетърпеливи, шумни и добродушни туземци, дошли от всички краища на острова, някои от любопитство, други да разменят нещо с пътниците, пътуващи за Сидни. Те носеха ананаси и огромни клони с банани, дрехи от тапа,^[1] огърлици от черупки или от зъби на акула, съдове за кава^[2] и модели на бойни кану. Американските моряци, спретнати, гладко избръснати и с открити лица, се мотаеха всред тях. Имаше и малка група чиновници. Докато стовариха багажа им, Макфейлови и мисис Дейвидсън наблюдаваха тълпата. Доктор Макфейл гледаше фрамбезията,^[3] от която повечето деца и момчета носеха обезобразяващи рани, като загрубели язви. Очите му светнаха, когато той за пръв път в своята практика видя случаи на елефантизъм, мъже, които се разхождаха с огромни тежки ръце или влачеха ужасно обезформени крака. Мъжете и жените носеха лава-лава.

— Това е твърде неприлична дреха — каза мисис Дейвидсън. — Мистър Дейвидсън счита, че тя трябва да бъде забранена със закон. Как ще искате от тях да бъдат нравствени, когато носят само един червен плат около слабините си?

— Много е подходящо за климата — каза докторът, като избърса потта от главата си.

Те бяха слезли на сушата и горещината, макар и рано сутрин, беше потискаща. Паго-Паго беше заграден отвсякъде с хълмове и до него не достигаше и полъх от ветреца.

— На нашите острови — продължи мисис Дейвидсън с най-високата си октава — ние почти сме премахнали дрехата лава-лава. Само някои старци все още я носят, но това е всичко. Всички жени преминаха на мадър хамърд,^[4] а мъжете носят панталони и фланелки. Още в самото начало на нашия престой мистър Дейвидсън каза в един от своите доклади: „Обитателите на тези острови не ще бъдат никога напълно християнизирани, докато всяко момче над десет години не бъде заставено да носи панталони“.

Но мисис Дейвидсън бе вече стрелнала с птичия си поглед два-три пъти плътните сиви облаци, които се носеха откъм входа на пристанището. Започна тук-там да капе.

— Не е зле да се подслоним — каза тя.

Те се отправиха заедно с тълпата към един голям навес от ръждясала ламарина. Дъждът започна да се излива като из ведро. Там постояха известно време и после при тях дойде мистър Дейвидсън. Той бе достатъчно любезен с Макфейлови по време на пътуването, но му липсваше общителността на жена му, затова прекарваше голяма част от времето в четене. Беше мълчалив, дори мрачен човек и се чувствуваше, че е любезен само защото любезността е задължение за добрия християнин, а по природа бе затворен и дори мрачен. Имаше странен вид: бе висок и слаб, с дълги, сякаш развинтени крайници, с хлътнали бузи и високи скули. Бе така мършав, че човек оставаше изненадан от пълнотата и чувствеността на устните. Носеше дълга коса. Тъмните му дълбоко хлътнали очи бяха големи и трагични; ръцете, с големи, дълги пръсти — красиви. Те подсказваха необикновена сила. Това, което поразяваше обаче, бе чувството, че в него се крие някакъв потиснат жар. Това чувство се налагаше и примесваше със смътна тревога. Изобщо не беше човек, с когото е възможно да се сприятелиш.

Сега той донесе неприятна новина. На острова имало епидемия от дребна шарка, сериозна и често съдбоносна болест сред канаките. Един случай на заболяване имало и сред екипажа на шхуната, с която трябваше да продължат пътуването си. Болният бил свален на брега и оставен в карантинната болница, но от Апия било изпратено телеграфическо нареждане да не се разрешава на шхуната да влезе в залива, докато не се установи със сигурност, че никой друг от екипажа не е болен.

— А това значи, че ще трябва да стоим тука поне десет дни.

— Но мен ме чакат по спешност в Апия — каза доктор Макфейл.

— Нищо не може да се направи. Ако никой друг не заболее, ще разрешат на шхуната да пътува с бели пътници, но за три месеца всякакъв превоз на туземци ще бъде забранен.

— Тук има ли хотел? — попита мисис Макфейл.

Дейвидсън се поусмихна.

— Няма.

— Какво ще правим тогава?

— Говорих с губернатора. На крайбрежната улица живее някакъв търговец, който дава стаи под наем, и аз предлагам веднага, щом спре дъждът, да отидем и да видим какво може да се направи. Не очаквайте

удобства. Ще трябва да сме благодарни, ако намерим легло, на което да спим, и покрив над главите си.

Но дъждът очевидно нямаше намерение да спира и накрая те тръгнаха с чадъри и мушамы. Селището не приличаше на град, а се състоеше от група служебни постройки, няколко магазина и на заден план няколко туземни хижи сред кокосови палми и бананови дървета. Къщата, която търсеха, се намираше на около пет минути от пристанището. Беше дървена къща на два етажа, с широки веранди на всеки етаж и покрив от нагъната ламарина. Собственикът бе метис и се казваше Хорн, жена му бе туземка и около нея се въртяха малки, тъмнокожи деца, а на приземния етаж имаше магазин, в който Хорн продаваше консерви наред с памучни платове. Стаите, които им показа, бяха почти лишени от мебели. В стаята на Макфейлови имаше само един олющен креват с парцаливи мрежи против комари, един разклатен стол и умивалник. Те се огледаха с изумление. Дъждът не преставаше да се лее.

— Ще извадя само най-необходимото — каза мисис Макфейл.

Тя разтваряше един от куфарите, когато мисис Дейвидсън влезе в стаята. Беше бодра и пълна с енергия. Безрадостната обстановка не й оказваше никакво въздействие.

— Бих ви посъветвала веднага да вземете игла и конец, за да закърпите мрежата против комари — каза тя, — защото в противен случай няма да мигнете цяла нощ.

— Много ли комари има? — попита доктор Макфейл.

— Сега им е сезонът. Когато ви поканят на вечеря при губернатора на Апия, ще забележите, че на всички дами дават по една калъфка на възглавница, за да прикрият в тях своите... своите долни крайници.

— Да можеше дъждът да спре за малко! — каза мисис Макфейл. — Ако имаше слънце, с повече желание бих се заела да направя стаята по-уютна.

— О, ако чакате слънцето, дълго има да чакате! Паго-Паго е може би най-дъждовното място в целия Тих океан. Хълмовете и заливът привличат облаците, а и това време на годината поначало си е дъждовно.

Тя премести погледа си от Макфейл към жена му, която, като една загубена душа, безпомощно застава ту тук, ту там. Стисна

устни, разбра, че трябва да се заеме с тях. Такива безпомощни хора я изваждаха от търпение, но ръцете я сърбяха да постави всичко в ред, нещо, което винаги ѝ се удаваше съвсем естествено.

— Дайте ми игла и конец и аз ще закърпя мрежата ви, докато вие разопаковате. Обядът е в един часа. Доктор Макфейл, най-добре ще направите, ако отидете на пристанището и се погрижите да поставят тежкия ви багаж на сухо място. Вие знаете какви са тези туземци — напълно способни са да го поставят там, където дъждът ще го шиба през цялото време.

Докторът отново облече мушамата си и слезе долу. На вратата беше застанал мистър Хорн и разговаряше с боцмана на техния пътнически параход и с една пътничка от втора класа, която доктор Макфейл беше виждал няколко пъти. Когато мина край тях, боцманът, дребен, сбръчкан и изключително нечистоплътен човек, му кимна.

— Лошо стана с тази шарка, докторе, — каза той. — Виждам, че вие сте се подредили вече.

Доктор Макфейл си помисли, че боцманът е твърде фамилиарен, но той беше срамежлив човек и мъчно се обиждаше.

— Да, наехме една стая на горния етаж.

— Мис Томпсън ще плува с вас за Апия, затова доведох и нея.

Боцманът посочи с палец жената до него. Тя беше към двадесет и седем годишна, пълна и грубо красива. Носеше бяла рокля и голяма бяла шапка. Пълните прасета на краката ѝ, обути в бели памучни чорапи, изпъкваха над дългите бели ботинки от лакирано шедро. Тя се усмихна угоднически на Макфейл.

— Този човек се опитва да ме оскубе долар и половина на ден за една нищожна стаичка — рече тя с дрезгав глас.

— Казвам ти, че е моя приятелка, Джо — обърна се боцманът към хазаина. — Не може да плаща повече от долар и трябва да я приемеш за толкова.

Търговецът беше тлъст, загладен и се усмихваше спокойно.

— Е, щом поставяте така въпроса, мистър Суан, ще видя какво би могло да се направи. Ще поговоря с мисис Хорн и ако решим, че можем да направим намаление, ще го направим.

— Не ми пробутвайте такива номера — каза мисис Томпсън. — Да уредим въпроса още сега! Ще ви дам по долар на ден за стаята и нито цент повече.

Доктор Макфейл се усмихна. Възхити се от безочието, с което тя се пазареше. Сам той беше човек, който винаги плащаше, колкото му поискат. Предпочиташе да му вземат повече, но да не се пазари. Търговецът въздъхна.

— Добре, съгласен съм заради мистър Суан.

— Ей така трябва — каза мис Томпсън. — Хайде тогава да полеем сделката. Ако донесете куфарчето ми, мистър Суан, в него има малко царевично уиски, истинско и нелошо. Елате и вие, докторе.

— Благодаря ви, аз май няма да мога — отговори той. — Отивам на пристанището, за да се погрижа за багажа си.

Той излезе на дъжда, който идваше на вълни откъм входа на залива, и отсрещният бряг едва се виждаше. Срещна двама-трима туземци, облечени само в лава-лава, с огромни чадъри над главите си. Те вървяха грациозно, с лениви движения, изправени. Когато минаваха покрай него, му се усмихнаха и поздравиха на някакъв странен език.

Наближаваше време за обяд, когато докторът се върна. Масата беше сложена в гостната на търговеца. Тази гостна не беше определена за живеене, а служеше като представителна стая. Имаше в нея нещо тъжно и застояло. Покрай стените бяха правилно подредени столове, покрити с плюш на фигури, а от средата на тавана висеше позлатен полилей и тънка жълта хартия го пазеше от мухите. Дейвидсън липсваше.

— Зная, че отиде да посети губернатора — каза мисис Дейвидсън — и предполагам, че той го е задържал на обяд.

Едно малко туземно момиче им донесе наденици, а след време при тях се качи и търговецът, за да види дали имат всичко, което е нужно.

— Виждам, че ще имаме съквартирантка, мистър Хорн — каза доктор Макфейл.

— Тя нае една стая и нищо повече — отговори търговецът. — Сама ще се грижи за храната си.

Той погледна раболепно към двете дами.

— Настаних я долу, за да не ви пречи. Няма да ви създава никакви неприятности.

— Да не е някоя от парахода? — попита мисис Макфейл.

— Да, госпожо, била е във втора класа. Отива в Апия. Там ще постъпва на работа като касиерка.

— О!

Когато търговецът си отиде, Макфейл каза:

— Не мисля, че ще й бъде много весело да се храни в стаята си.

— Щом е пътувала втора класа, смятам, че така ще е по-добре — отвърна мисис Дейвидсън. — Не мога точно да си спомня коя може да бъде.

— Случайно бях долу, когато боцманът я доведе. Името й е Томпсън.

— Да не е жената, която снощи танцува с боцмана? — попита мисис Дейвидсън.

— Сигурно е тя — каза мисис Макфейл. — Още тогава се чудех що за птица е. Стори ми се прекалено свободна.

— И безвкусна — допълни мисис Дейвидсън. Заговориха за други неща, а след обедата, уморени от ранното ставане, се разделиха и отидоха да поспят. Когато се събудиха, небето все още бе сиво и облаците надвиснали ниско, но вече не валеше. Излязоха да се разхождат по шосето, построено от американците покрай залива.

При завръщането си намериха Дейвидсън, който току-що се беше прибрал.

— Може да останем две седмици — съобщи им той с раздражение. — Поспорих с губернатора, но той ми каза, че нищо не може да се направи.

— Мистър Дейвидсън изгаря от нетърпение да се заеме пак с работата си — каза жена му и го погледна загрижено.

— Цяла година отсъствувахме — поясни той и закрачи нагоре-надолу по верандата. — През това време мисията беше оставена на туземни мисионери и много се боя, че са запуснали работата. Добри хора са, не мога да кажа нищо против тях, боязливи, благочестиви и истински християни — могат да засрамят много от така наречените християни в нашата родина, но за жалост са лишени от всякаква енергия. Могат да проявят твърдост веднъж или два пъти, но не могат постоянно да бъдат твърди. Щом оставиш мисията на туземец-мисионер, колкото и надежден да изглежда, с течение на времето ще откриеш, че е допуснал да се ширят пороците.

Мистър Дейвидсън застана неподвижен. С високото си мършащо тяло и с големите си очи, блеснали на бледото му лице, той

представляваше внушителна фигура. Разпалените му жестове и дълбокият, отекващ глас бяха пропити от искреност.

— Чака ме много работа. Ще действам, и то веднага. Ако дървото е изгнило, ще бъде отсечено и изгорено навреме.

А вечерта след чая, който бе последното им ядене, те седнаха в натруфената гостна. Дамите се заеха с ръкоделието си, а доктор Макфейл пушеше лула. Тогава мисионерът им разправи за своята работа на островите.

— Когато отидохме, те нямаха понятие за грях — каза той. — Една след друга нарушаваха божите заповеди и не знаеха, че грешат. И мисля, че това беше най-трудната ми задача — да вдъхна у туземците чувството за грях.

Макфейлови знаеха вече, че Дейвидсън е работил пет години на Соломоновите острови, преди да срещне жена си. Тя била мисионерка в Китай и се запознали в Бостън, където и двамата прекарвали част от отпуската си, за да присъствуват на някакъв мисионерски конгрес. След женитбата им били назначени на островите, където работеха и досега.

Покрай разговорите им с мистър Дейвидсън, едно нещо бе станало ясно и това бе неговото непоклатимо мъжество. Той беше мисионер лекар и всеки миг можеха да го повикат от различни острови на архипелага. По време на дъждовния сезон дори китоловният кораб не е много надеждно превозно средство, а често идваха да го търсят през бурния Тих океан с пирога и тогава опасността биваше голяма. В случай на болест или нещастие той никога не се двоумеше. Десетина пъти беше прекарвал цяла нощ, изгребвайки вода от лодката, за да спаси живота си, и много пъти мисис Дейвидсън го беше смятала за загубен.

— Понякога го моля да не тръгва — каза тя, — или поне да почака, докато се оправи времето, но той никога не ме слуша. Упорит е и щом веднъж вземе решение, нищо не може да го спре.

— Как тогава мога да искам от туземците да се уповават на Бога, ако мен ме е страх да го върша? — извика Дейвидсън. — Но мен не ме е страх, не ме е страх. Те знаят, че ако ме повикат, когато са в беда, аз ще отида, стига това да е по човешките сили. И смяташ ли, че Бог ще ме изостави, когато съм тръгнал по негова работа? Нали вятърът духа според волята му и вълните бушуват по негова заповед.

Доктор Макфейл беше свит човек. Той никога не можа да свикне с писъка на снарядите над окопите и когато оперираше в изнесената напред превързочна, полагаше такива усилия, за да не му трепери ръката, че по челото му се стичаше пот и замъгляваше очилата. Той погледна мисионера и потръпна леко.

— Бих се радвал, ако можех да кажа, че никога не съм изпитвал страх — каза той.

— А аз бих се радвал, ако можехте да кажете, че вярвате в Бога — отвърна другият.

Но кой знае защо тази вечер мислите на мисионера все се връщаха назад към първите дни, които той и жена му бяха прекарвали на островите.

— Понякога ние с мисис Дейвидсън се поглеждахме и по бузите ни потичаха сълзи. Работехме без почивка, ден и нощ, а сякаш не напредвахме... Не знам какво бих направил без нея по онова време. Когато се обезкуражавах, когато бях близо до отчаяние, тя ми даваше кураж и надежда.

Мисис Дейвидсън наведе очи над работата си и слабите ѝ бузи леко се зачервиха. Ръцете ѝ се разтрепериха. Не посмя да проговори, за да не се просълзи.

— Нямахме никой да ни помогне. Бяхме сами, на хиляди мили от близките нам хора, заобиколени от мрак. Когато бивах отчаян и уморен, тя оставяше своята работа, вземаше Библията и ми четеше, докато над мен се спускаше покой, както сънят се спуска над детските клепки, а когато накрая затваряше книгата, тя казваше: „Ще ги спасим, макар и да не искат“. А аз усещах отново силното си упование в Бога и отговарях: „Да, с божията помощ ще ги спася. Трябва да ги спася“.

Той се приближи до масата и застана пред нея, сякаш тя беше аналой.

— Виждате ли, те бяха по природа толкова безнравствени, че беше невъзможно да им се обясни колко са разпуснати. Бяхме принудени да обявяваме за грях постъпки, които те смятаха за съвсем естествени. Обявихме за грях не само прелюбодейството, лъжата и кражбата, но и показването на телата, танците и непосещението на черква. Обявихме, че е грях момичетата да показват гърдите си, а мъжете да не носят панталони.

— Как ви се удаде? — учудено попита доктор Макфейл.

— Въведох глоби. Единственият начин да убедиш хората, че едно действие е грях, е да ги накажеш, когато го извършат. Глобявах ги, ако не идваха на черква, глобявах ги, ако танцуваха. Глобявах ги, ако не бяха прилично облечени. Имах тарифа и всеки грях се заплащаше или в пари, или в работа. И накрая ги накарах да разберат.

— Никога ли не отказваха да плащат?

— Как биха могли да откажат? — попита мисионерът.

— Трябва да бъдеш доста дързък, за да се противопоставиш на мистър Дейвидсън — каза жена му с присвити устни.

Доктор Макфейл погледна тревожно към Дейвидсън. Това, което чу, го възмути дълбоко, но се поколеба да изрази неодобрението си.

— Не бива да забравяте, че като последна мярка мога да ги отлъчвам от църквата.

— А те тревожеха ли се от това?

Дейвидсън се усмихна и потри ръце.

— Не можеха да продават копрата си. Риболовците не получаваха дял от улова. Това означаваше нещо подобно на гладна смърт. Да, те доста се тревожеха от това.

— Кажете им за Фред Олсон — подкани го мисис Дейвидсън.

Мисионерът устреми пламтящия си поглед върху доктор Макфейл.

— Фред Олсон беше датски търговец и беше живял много години на островите. Бе доста богат и не се зарадва на нашето идване. Разбирате ли, беше свикнал нещата да вървят по негова воля. За копрата плащаше на туземците толкова, колкото си иска, и то в стоки и уиски. Жена му беше туземка. Той открито ѝ изневеряваше. Беше пияница. Дадох му възможност да се поправи, но той не пожела да се възползува. Надсмяха ми се.

Дейвидсън произнесе последните думи с дълбок бас и една-две минути мълча. Тишината беше пълна със заплаха.

— След две години беше разорен. Загуби всичко, което бе спестил за четвърт век. Аз го съсипах и накрая го принудих да дойде при мен като просяк да моли пари за път до Сидни.

— Да го бяхте видели, когато дойде при мистър Дейвидсън! — каза жената на мисионера. — Преди беше хубав, здрав мъж, пълен и със силен глас, а тогава се беше смалил на половина и целият трепереше. За кратко време се беше превърнал в старец.

С разсеян поглед Дейвидсън погледна навън. Отново валеше.

Изведнъж от долния етаж се чу звук. Дейвидсън се обърна и погледна въпросително жена си. Бе звук от грамофон, дрезгав и силен, кашляше някаква синкопирана мелодия.

— Какво е това? — попита той.

Мисис Дейвидсън закрепил по-устойчиво пенснето на носа си.

— Една пътничка от втора класа е наела стая в къщата. Предполагам, че идва оттам.

Вслушаха се мълчаливо и след малко чуха, че се танцува. После музиката спря, доловиха, че пукат тапи от бутилки и че гласовете се извисиха в оживен разговор.

— Сигурно се прощава с приятелите си от парахода — каза доктор Макфейл. — Параходът заминава в дванадесет, нали?

Дейвидсън не каза нищо, но погледна часовника си.

— Готова ли си? — попита той жена си. Тя се изправи и сгъна ръкоделието си.

— Да, разбира се — отвърна тя.

— Не е ли още рано за лягане? — забеляза докторът.

— Имаме доста нещо да почетем — обясни мисис Дейвидсън. — Където и да сме, знаете, преди да си легнем, ние изчитаме една глава от Библията, изучаваме я с коментарите и подробно я обсъждаме. Това е чудесно упражнение за ума.

Двете двойки си пожелаха лека нощ. Докторът и мисис Макфейл останаха сами. Две-три минути те мълчаха.

— Ще отида да взема картите — каза най-после докторът.

Мисис Макфейл го изгледа неуверено. Разговорът ѝ с Дейвидсънови я беше накарал да се чувства малко неудобно, но не се реши да каже, че не смята за подходящо да се занимават с карти — Дейвидсънови можеха да влязат всеки миг. Доктор Макфейл донесе картите, взе да реди пасианс и тя се загледа в него, но изпитваше неясно чувство за вина. Шумът от гуляя продължаваше да идва отдолу.

На другия ден времето се поизясни и след като Макфейлови бяха осъдени да прекарат две празни седмици в Паго-Паго, те започнаха да се настаняват. Слязоха на пристанището и извадиха от сандъците си няколко книги. Докторът посети главния хирург на флотската болница и го съпроводи при визитацията. Оставиха визитните си картички у губернатора. По пътя се разминаха с мис Томпсън. Докторът ѝ свали

шапка и тя поздрави високо и весело: „Добре утро, докторе“. Беше облечена също като предния ден — в бяла рокля и високи лачени ботушки, а дебелите ѝ прасци изпъкваха над ръбовете. Всичко това изглеждаше твърде странно сред екзотичния пейзаж.

— Трябва да кажа, че според мен, не е много подходящо облечена — рече мисис Макфейл. — Вижда ми се твърде проста.

Когато се прибраха в къщата, тя беше на верандата и играеше с едно от тъмнокожите деца на търговеца.

— Поговори с нея — пошепна доктор Макфейл на жена си. — Тя е самичка тук и не е добре да се правим, че не я забелязваме.

Мисис Макфейл беше срамежлива, но бе свикнала да изпълнява нарежданията на съпруга си.

— Ето че станахме съквартиранти — подхвана тя доста неуместно.

— Ужасно, нали, да затънеш в такова селище с една-единствена къща! — отвърна мис Томпсън. — А ми разправят, че съм била с късмет, дето съм намерила стая. Че как бих могла да живея в туземна къща? А някои са принудени и това да правят! Не мога да разбера защо няма хотел.

Размениха още няколко думи. Мис Томпсън, словоохотлива и гръмогласна, явно желаше да си побъбри, но мисис Макфейл нямаше богати запаси от празни приказки и скоро каза:

— Е, май ще трябва да се качваме.

Вечерта, докато седяха на чай, Дейвидсън с влизането си каза:

— При онази жена долу видях двама моряци. Чудно, как се е запознала с тях!

— Тя не подбира особено познанствата си — рече мисис Дейвидсън.

Всички бяха доста уморени след празния, безцелно прекаран ден.

— Ако това продължи така цели две седмици, не зная как ще се чувствуваме накрая — каза доктор Макфейл.

— Единственото, което трябва да се направи, е да си определим през деня различни дейности — отвърна мисионерът. — Аз ще отредя няколко часа за сериозно четене, няколко за разходки, независимо дали вали или не — през дъждовния сезон човек не може да обръща внимание на дъжда — и няколко за развлечения.

Доктор Макфейл погледна събеседника си с лошо предчувствие. Програмата на Дейвидсън го потискаше. Отново ядяха наденици — изглежда, готвачът знаеше да приготвява само това ядене. После под тях засвири грамофонът. Щом го чу, Дейвидсън потръпна нервно, но не каза нищо. Отекнаха мъжки гласове. Гостите на мис Томпсън запяха една популярна песен, а скоро чуха и нейния дрезгав, силен глас. Разнасяха се викове и смях. Четиримата горе се опитваха да водят разговор, но без да искат се вслушваха в звънтенето на чашите и скърцането на столовете. Явно бяха дошли още хора. Мис Томпсън устройваше забава.

— Как ли смества гостите си! — изведнъж се намеси мисис Макфейл, докато мисионерът и мъжът ѝ разговаряха на медицинска тема.

Това показва накъде клонят мислите ѝ. Дейвидсън отново трепна и показва, че въпреки темата на разговора, неговият ум също е зает с подобни мисли. Внезапно, докато докторът съвсем прозаично разправяше за своя лекарски опит на фронта, Дейвидсън скочи и извика:

— Какво има, Алфред? — попита мисис Дейвидсън.

— Разбира се! Не ми дойде на ум! Тя идва от Айуели!

— Не може да бъде!

— Да, качи се на парахода в Хонолулу. Съвсем явно е. И продължава занаята си тука! Тука!

Последната дума той изрече със страстно възмущение.

— Какво е Айуели? — попита мисис Макфейл.

Той извърна мрачния си поглед към нея и гласът му затрептя от ужас.

— Чумното гнездо на Хонолулу! Кварталът с червените фенери. Това беше петно за нашата цивилизация!

Айуели се намирал в покрайнините на града. Минавало се по странични улици, покрай пристанището, в тъмнината, по един разнебитен мост, докато се стигнел един пуст път, целият в коловози и дупки, и след това започвала светлината. От двете страни на пътя имало места за паркиране на коли, кръчми, безвкусно украсени и блестящи, кръчми, от които се носели звуците на пианола, бръснарници и магазинчета за цигари. Въздухът бил пропит от очакването на наслади. Завивало се по тясна уличка наляво или

надясно, защото пътят разделял Айуели на две части и човек се озовавал вътре в квартала. От двете страни на широки и прави пътеки се редели малки спретнати къщички, акуратно боядисани в зелен цвят. Кварталът бил подреден като курортно селище. С почтената си правилност, среда и елегантност, той създавал гротескно впечатление, защото никъде търсенето на любов не било така систематизирано и подредено. Пътеките се осветявали от редки фенери, към тях се прибавяли и светлините от отворените прозорци на къщичките. Наоколо се разхождали мъже и оглеждали жените, които стояли по прозорците си, четели или шиели. Повечето от тях не обръщали внимание на минувачите. Мъжете, също като жените, били от всевъзможни националности. Имало американци, моряци от корабите в пристанището, военни моряци от канонерките, винаги мрачни и пияни, черни и бели войници от частите, разквартирувани на острова; имало японци, които вървели по двама или по трима; хавайци, китайци в дълги роби и филипинци с абсурдни шапки. Всички те били мълчаливи и потиснати. Желанието е винаги тъжно.

— Това беше най-вопиющият скандал из целия Тих океан — възкликна разпалено Дейвидсън. — Мисионерите с години протестираха против него и накрая въпросът се поде от местната преса. Полицията отказваше да си мръдне пръста. Знаете аргументите им. Казваха, че порокът е неизбежен, затова най-добре е да се съсредоточи на едно място и да се контролира. А истината е, че им бяха платили. Да. Бяха им платили съдържателите на кръчмите, сводниците и самите жени. Но накрая бяха принудени да се размърдат.

— Четох за това във вестниците на парахода в Хонолулу — каза доктор Макфейл.

— Да, Айуели с греховете и позора си престана да съществува още в деня на пристигането ни. Цялото му население беше изправено пред съда. Как не разбрах веднага що за човек е тази жена!

— Сега, като стана дума — каза мисис Макфейл, — и аз си спомням, че я видях да се качва на парахода няколко минути преди да отплуваме. Тогава ми направи впечатление, че щеше без малко да го изпусне.

— Как е посмяла да дойде тук! — извика възмутено Дейвидсън. — Няма да позволя!

Той се запъти към вратата.

— Какво ще правите? — попита Макфейл.

— Какво очаквате да направя? Ще спра това нещо. Няма да позволя тази жена да се обърне на... на...

Той потърси дума, която нямаше да оскърби слуха на дамите. Очите му пламтяха, а от възмущение бледото му лице беше станало още по-бледо.

— Ако се съди по шума, долу има трима или четирима мъже — каза докторът. — Не смятате ли, че е малко непредпазливо да отивате точно сега?

Мисионерът го изгледа презрително и изскочи от стаята.

— Малко познавате мистър Дейвидсън, ако мислите, че страхът може да го възпре при изпълнението на дълга — каза жена му.

Тя седеше с нервно стиснати ръце, по високите ѝ скули беше избила червенина. Вслушваше се в това, което щеше да се случи долу. Всички се вслушваха. Чуха го как изтрополи по дървените стъпала и как разтвори вратата. Внезапно пеенето спря, но грамофонът продължи да реве вулгарната си мелодия. Чуха гласа на Дейвидсън, после нещо тежко избумтя. Музиката спря. Той беше хвърлил грамофона на пода. После чуха пак гласа на мистър Дейвидсън, но думите му не се различаваха, после се чу високият и писклив глас на мис Томпсън, а после объркана глъчка, сякаш няколко души викаха едновременно, колкото им глас държи. Мисис Дейвидсън въздъхна леко и стисна по-здраво ръце. Доктор Макфейл неуверено премести поглед от нея към жена си. Той не желаше да слезе долу, но се чудеше дали именно това не се очаква от него. После се чу нещо като тътрене. Шумът стана по-отчетлив. Вероятно беше да изхвърлят Дейвидсън от стаята. Вратата се затръшна. За миг настъпи тишина, а след това Дейвидсън отново се заизкачва по стълбите. Той се прибра в стаята си.

— Ще отида при него — каза мисис Дейвидсън. Тя стана и излезе.

— Ако има нужда, повикайте ме — предложи мисис Макфейл, а когато жената излезе, добави: — Надявам се, че не са го наранили.

— Защо не си гледа своята работа? — промълви доктор Макфейл.

Поседяха мълчаливо няколко минути, а после се стреснаха и двамата, грамофонът отново бе започнал да свири. Насмешливи гласове дрезгаво ревяха думите на непристойна песен.

На другия ден мисис Дейвидсън беше бледа и уморена. Оплака се от главоболие, изглеждаше състарена. Тя каза на мисис Макфейл, че мисионерът не бил спал изобщо; прекарал нощта в страшна възбуда, а в пет часа излязъл. Излели върху него чаша бира и дрехите му бяха изцапани и миришеха. Но когато заговори за мис Томпсън, в очите на мисис Дейвидсън блесна мрачен огън.

— Тя горчиво ще съжалява, че се е надсмяла над мистър Дейвидсън — каза тя. — Мистър Дейвидсън има прекрасно сърце и никой, който се е обърнал към него в беда, не е останал без утеха, но той е безмилостен към греха и когато събудят справедливия му гняв, става страшен.

— А какво ще направи? — попита мисис Макфейл.

— Не знам, но за нищо на света не бих искала да съм на мястото на това същество.

Мисис Макфейл потръпна. Имаше нещо тревожно в тържествената увереност на дребната женица. Същата сутрин те излязоха заедно и се спуснаха една до друга по стълбите. Вратата на мисис Томпсън беше отворена и я видяха, облечена в парцалив пеньоар, да готви нещо на котлон.

— Добро утро! — подвикна им тя. — По-добре ли се чувства мистър Дейвидсън?

Те я отминаха с мълчание и вирнати носове, като че не съществуваше. Но когато тя избухна в насмешлив смях, и двете почервеняха. Мисис Дейвидсън изведнъж се обърна към нея.

— Не смейте да ми говорите! — изпищя тя. — Ако ме обиждате, ще накарам да ви изгонят оттук.

— Слушайте, аз ли повиках при себе си мистър Дейвидсън?

— Не й отговаряйте! — прошепна бързо мисис Макфейл.

Те продължиха, докато се отдалечат достатъчно.

— Безсрамница! Безсрамница! — изтръгна се от мисис Дейвидсън.

Тя почти се задушаваше от гняв.

А на връщане я срещнаха, запътила се към кея. Беше се натруфила с всичките си украшения. Голямата ѝ бяла шапка с вулгарните си ярки цветя беше чисто оскърбление на вкуса. Докато минаваше покрай тях, весело им подвикна, а двама американски

моряци, които стояха наблизко, се ухилиха при вида на дамите, чиито очи ледено се вторачиха. Двете се прибраха тъкмо преди да завали.

— Надявам се, че прекрасните й дрехи ще се развалят — каза с горчив сарказъм мисис Дейвидсън.

Дейвидсън дойде едва когато бяха преполовили обяда. Беше измокрен до кости, но не пожела да се облече. Седеше мрачен и мълчалив, хапна едва-едва и се вглеждаше в полегатите струи на дъжда.

Когато Мисис Дейвидсън му разправи за двете им срещи с мис Томпсън, той не отговори нищо. Само още по-дълбокото му намръщване показва, че е чул.

— Не мислиш ли, че трябва да накараме мистър Хорн да я изгони? — попита мисис Дейвидсън. — Не можем да й позволим да ни обижда.

— Изглежда, че няма къде другаде да отиде — каза Макфейл.

— Може да живее при някой от туземците.

— В такова време туземните колиби сигурно са доста неудобни.

— Аз съм живял няколко години в такава колиба — обади се мисионерът.

Малкото туземно момиче донесе печени банани, които представляваха всекидневният им десерт, и мистър Дейвидсън се обърна към него.

— Попитай мис Томпсън, кога ще й бъде удобно да я посети — каза той.

Момичето кимна срамежливо и излезе.

— За какво искаш да я видиш, Алфред? — попита жена му.

— Мой дълг е да я видя. Няма да предприема нищо, преди да съм й дал последната възможност.

— Ти не я знаеш каква е. Тя ще те обиди.

— Нека ме обиди. Нека плюе върху мен. Тя има безсмъртна душа и аз трябва да направя всичко, което е по силите ми, за да я спася.

В ушите на мисис Дейвидсън все още звучеше подигравателният смях на проститутката.

— Тя е паднала прекалено ниско.

— Прекалено ниско за божията милост? — Очите му внезапно пламнаха, а гласът му стана мек и нежен. — О, никога! Грешникът

може да затъне по-дълбоко от самия ад и въпреки това любовта на нашия Господ Бог Исус да стигне до него!

Момичето се върна.

— Мис Томпсън ви поздравява. Тя ще се радва да види преподобния Дейвидсън по всяко време, стига да не е в работните ѝ часове!

Отговорът бе посрещнат с гробно мълчание, а доктор Макфейл побърза да потули усмивката, която се бе появила на лицето му. Ако жена му разбереше, че нахалството на мис Томпсън го е развеселило, това нямаше да ѝ хареса.

Те мълчаливо завършиха обяда си. После двете дами станаха и взеха своите ръкоделия. Мисис Макфейл работеше още едно от безбройните шалчета, които беше изплела от началото на войната, а докторът запали лула. Но Дейвидсън остана на стола си и с разсеян поглед се взираше в масата. Накрая стана и излезе, без да каже нито дума. Слезе долу и когато почука на вратата ѝ, те чуха предизвикателното „влез“ на мис Томпсън. Той остана с нея цял час. А доктор Макфейл наблюдаваше дъжда — започваше да му действа на нервите. Не приличаше на нашия лек английски дъжд, който пада кротко на земята; този дъжд беше безмилостен и ужасяващ, в него човек усещаше злобата и примитивните сили на природата. Той не се лееше, а се изливаше. Приличаше на небесен потоп и биеше по нагънатата покривна ламарина с подлудяваща настойчивост, сякаш имаше своя собствена ярост. Понякога човек чувствуваше, че ще започне да пици, ако дъждът не спре, а след това изведнъж усещаше костите си омекнали и го обхващаше тъга и безнадеждност.

Макфейл обърна глава, когато мисионерът влезе. Двете дами вдигнаха поглед.

— Дадох ѝ всички възможности. Заклех я да се покае. Тя е зла жена.

Той замълча и доктор Макфейл видя да потъмняват очите му, а бледото му лице да става сурово и непреклонно.

— Сега вече ще взема бича, с който Господ Бог Исус изгони търговците и лихварите от храма на всевишния.

Той закрачи нагоре-надолу из стаята. Устните му бяха стиснати, а черните вежди смръщени.

— И накрай света да се скрие, аз ще я догоня.

Той се извърна с внезапно движение и излезе от стаята. Чуха го отново да слиза долу.

— Какво ще направи? — попита мисис Макфейл.

— Не зная. — Мисис Дейвидсън свали пенснето си и го изтри.
— Когато върши божия работа, никога не му задавам въпроси.

Тя въздъхна леко.

— Какво има?

— Как не пести силите си! Не знае какво значи да се пази.

За първите резултати от дейността на мисионера доктор Макфейл научи чрез метиса търговец, в чиято къща живееха. Той спря доктора край магазина и излезе на прага да поговори с него. По тлъстото му лице се четеше тревога.

— Преподобният Дейвидсън се нахвърли върху мен, защото съм дал стая на мис Томпсън — каза той, — но когато я дадох, аз не знаех каква е. Когато идват хора и искат стая под наем, аз се интересувам само дали имат пари. А тя ми плати за една седмица предварително.

Доктор Макфейл не искаше да вземе страна.

— В края на краищата това е ваша къща. Ние сме ви много благодарни, че изобщо ни приютихте.

Хорн го погледна с известно съмнение. Не беше сигурен доколко доктор Макфейл стои на страната на мисионера.

— Мисионерите винаги се подкрепят един друг — поде той неуверено. — Ако вземат на прицел някой търговец, направо би трябвало да затвори магазина си и да се маха.

— Каза ли ви да я изгоните?

— Не, каза, че докато се държи прилично, не може да иска това от мене. Каза, че иска да бъде справедлив към мен. Обещах му, че повече няма да й идват гости. Току-що й го казах.

— Как го прие?

— Прати ме по дяволите.

Търговецът смутено се сгърчи в старите си дочени панталони. Мис Томпсън се оказа тежък клиент.

— О, смятам, че тя ще си отиде. Едва ли ще иска да остане тук, щом не може да приема никого.

— Няма къде да отиде, освен в някоя туземна къща, а щом мисионерите са й вдигнали мерника, никой туземец няма да я приеме!

Доктор Макфейл се загледа в падащия дъжд.

— Няма смисъл да чакам, докато се проясни.

Вечерта, в гостната, Дейвидсън им разправи за младежките си години в колежа. Той бил беден и за да завърши, трябвало да работи най-различни неща през ваканциите. Долу цареше тишина. Мис Томпсън седеше сама в малката си стая. Но изведнъж грамофонът засвири. Беше го пуснала за предизвикателство, да залъже самотата си, обаче нямаше кой да пее и в музиката звучеше меланхолична нотка. Приличаше на вик за помощ. Дейвидсън не му обърна никакво внимание. Беше тъкмо по средата на дълъг анекдот и той продължи да го разправя, без да промени изражението си. Грамофонът продължи да свири. Мис Томпсън слагаше плоча след плоча, сякаш тишината на нощта ѝ действуваше на нервите. Нощта бе душна и безветрена. Когато Макфейлови си легнаха, не можаха да заспят. Лежаха един до друг с широко отворени очи и слушаха жестокото бръмчене на комарите от външната страна на мрежата им.

— Какво е това? — попита най-после мисис Макфейл.

През дървената преграда чуха глас, гласа на Дейвидсън. Той продължаваше с еднообразна настойчивост. Молеше се на висок глас, молеше се за душата на мис Томпсън.

Минаха два-три дни. Сега, когато мис Томпсън ги срещнеше на пътя, не ги поздравяваше с иронична сърдечност или с усмивка; отминаваше ги с вирнат нос и гримираното ѝ лице потъмняваше, мръщеше се, сякаш не ги виждаше. Търговецът каза на Макфейл, че се опитала да си намери другаде квартира, но не успяла. Вечер пускаше различните си плочи на грамофона, но беше явно, че веселостта ѝ е принудена. Бързите мелодии ехтяха в печален ритъм, сякаш бяха фокстроти на отчаянието. Когато започна да свири в неделя, Дейвидсън изпрати Хорн да я помоли веднага да спре, понеже този ден е ден господен. Плочата беше свалена и къщата потъна в тишина — само дъждът чукаше неуморно по ламаринения покрив.

— Струва ми се, че започва да нервничи — каза на другия ден търговецът на Макфейл. — Тя не знае какво е намислил мистър Дейвидсън и това я плаши.

Същата заран Макфейл я беше зърнал и забеляза поразен, че дръзкото ѝ изражение се е променило. По лицето ѝ сега се четеше изразът на подгонено животно. Метисът го погледна изпод вежди.

— А дали вие знаете какво ще предприеме мистър Дейвидсън?
— осмели се да попита той.

— Не, не зная.

Беше страшно, че Хорн му зададе този въпрос, защото и той мислеше, че мисионерът се занимава с нещо тайнствено. Струваше му се, че оплита някаква мрежа около жената, внимателно и систематично, и когато всичко бъде готово, изведнъж ще затегне вървите.

— Помоли ме да й кажа — продължи търговецът, че когато пожелае да се види с него, трябва само да прати да го повикат.

— А тя какво рече?

— Нищо. Аз и не чаках. Казах каквото трябваше да кажа и се разкарах. Помислих, че може да заплаче.

— Не се съмнявам, че самотата почва да й действа на нервите — каза докторът. — При това и дъждът. Само той е достатъчен да изнерви когото и да било — продължи той раздражено. — Никога ли не спира дъждът в това проклето място?

— През дъждовния сезон вали без прекъсване. На година имаме триста инча валежи. Казват, че това се дължало на формата на залива. Изглежда, че тя привлича дъжда от целия Тих океан.

— Дявол да я вземе формата на залива! — каза докторът.

Той се почеса — комарите го бяха изпохапали. Чувствуваше се раздражен. Когато дъждът спря и блесна слънцето, островът заприлича на оранжерия — прогизнал, влажен, задушен, без никакъв лъх — и човек оставаше с впечатлението, че всичко расте с дива ярост. Туземците, които иначе изглеждаха безгрижни и безобидни като деца, добиха зловещ вид с татуировките и боядисаните си коси и когато тупаха с боси крака зад някого, той инстинктивно поглеждаше назад, защото чувствуваше, че всеки миг могат да се приближат и да му забият дълъг нож между раменете. Не можеше да се разбере какви тъмни мисли се крият зад раздалечените им очи. Приличаха малко на старите египтяни, рисувани по стените на храмовете, и в тях се криеше ужасът на нещо неимоверно древно.

Мисионерът идваше и пак излизаше. Беше зает, но Макфейлови не знаеха какво прави. Хорн каза на доктора, че ходел всеки ден при губернатора — един път сам Дейвидсън спомена за него.

— Прави впечатление на решителен човек — каза той, — но когато се стигне до дела, липсва му твърдост.

— Може би с това искате да кажете, че не постъпва точно, както вие желаете — подхвърли на шега докторът.

Мисионерът не се усмихна.

— Аз го карам да постъпи справедливо. Не е нужно да се убеждава човек в това.

— Но може да има различни мнения, кое е справедливо и кое не!

— Ако един крак е гангрениясал, ще търпите ли някого, който се колебае да го ампутира?

— Гангренията е неоспорим факт.

— А злото?

Скоро стана ясно какво е правил Дейвидсън. Четиримата току-що бяха привършили обяда и още не се бяха разделили за следобедната дрямка, която жегата налагаше на дамите и доктора. Дейвидсън презираше този изнежващ навик. Вратата внезапно се разтвори и влезе мис Томпсън. Тя огледа стаята и се приближи до мистър Дейвидсън.

— Ти, долен плъх, какво си надрънкал на губернатора?

Тя се давеше от гняв. Настъпи кратка пауза. После мисионерът придърпа един стол.

— Няма ли да седнете, мис Томпсън? Надявам се да поговоря още веднъж с вас!

— Ти, мръсно, кално копеле!

Тя избухна в поток от гнусни и оскърбителни епитети. Дейвидсън продължаваше да я гледа внимателно.

— Обидите, които сметнахте за нужно да исипете върху ми, не ме засягат, мис Томпсън — каза той, — но бих ви помолил да се съобразите с присъствието на дамите.

Сега към гнева ѝ се примесваха и сълзи. Лицето ѝ беше червено и подпухнало, сякаш се задушаваше.

— Какво се е случило? — попита доктор Макфейл.

— Един човек току-що пристигна и каза, че трябва да се разкарам със следващия параход.

Дали блеснаха очите на мисионера? Лицето му остана безизразно.

— Едва ли можете да очаквате, че губернаторът ще ви остави тук при тези обстоятелства.

— Вие го направихте — изпищя тя. — Не можете да ме излъжете. Вие го направихте!

— Не искам да ви лъжа. Аз подканих губернатора да вземе единствените възможни мерки съобразно неговите задължения.

— Защо не ме оставите на мира? Не съм ви направила нищо лошо.

— Можете да бъдете сигурна, че ако ми бяхте сторили нещо, аз щях да съм последният човек, който да ви намрази.

— А мислите ли, че на мен ми се стои в това малко подобие на град? Нямам вид на дивачка, нали?

— В такъв случай не виждам от какво можете да се оплачете — отвърна той.

Тя издаде нечленоразделен вик на гняв и изскочи от стаята. Последва кратка тишина.

— Олекна ми, като разбрах, че губернаторът се е решил да действа! — каза накрая Дейвидсън. — Той е слаб човек и все увърташе. Разправяше ми, че тя щяла да остане тук само две седмици и щом отидела в Апия, която е под британска юрисдикция, това нямало да има нищо общо с него.

Мисионерът скочи на крака и закрачи из стаята.

— Страшно е да гледаш как хора, натоварени с власт, се мъчат да избягнат отговорност. Говорят, сякаш злото, което не е пред очите ти, престава да бъде зло. Самото съществуване на тази жена е скандал и това, че ще се премести на друг остров, с нищо не помага. Накрая трябваше да поговорим съвсем открито.

Дейвидсън се намръщи и дръзко изпъчи твърдата си брадичка. Видът му беше свиреп и решителен.

— Какво искате да кажете?

— Нашата мисия не е съвсем без влияние във Вашингтон. Изтъкнах му, че не е в негов интерес, ако се случи оплакване срещу начина, по който той изпълнява служебните си задължения.

— Кога трябва да замине тя? — попита докторът след кратка пауза.

— Параходът от Сидни за Сан Франциско трябва да пристигне тук във вторник. Тя трябва да отплува с него.

Вторник се падаше след пет дни. На другия ден Макфейл се връщаше от болницата, където по липса на друго прекарваше повечето

сутрини, и метисът го спря, преди да се качи горе.

— Извинявайте, доктор Макфейл, мис Томпсън е болна. Ще я видите ли?

— Разбира се.

Хорн го заведе в стаята ѝ. Тя седеше отпусната на един стол и не правеше нищо — нито четеше, нито шиеше, само се взираше пред себе си. Беше облечена в бялата си рокля, голямата шапка с цветята бе върху главата ѝ. Макфейл забеляза, че под пудрата кожата ѝ е жълтеникава, със землист цвят, а очите ѝ подпухнали.

— Съжалявам, че не сте добре.

— О, всъщност аз не съм болна. Казах така, само защото исках да ви видя. Трябва да се махам с един параход, който отива във Фриско.

Тя го погледна и той видя как в очите ѝ внезапно блесна страх. Тя нервно свиваше и разпущаше ръце. Търговецът стоеше на вратата и слушаше.

— И аз така разбрах — каза докторът.

Тя преглътна.

— За мен е много неудобно точно сега да замина за Фриско. Вчера следобед отидох да видя губернатора, но не можах да се добера до него. Видях секретаря му и той ми каза, че трябва без повече приказки да се кача на този параход. Трябваше на всяка цена да видя губернатора, затова днес сутринта го чаках пред къщата му и когато излезе, го заговорих. Трябва да кажа, че той съвсем не искаше да говори с мен, но аз не го оставих на мира и накрая ми каза, че няма нищо против да остана до следващия параход за Сидни, стига преподобният Дейвидсън да се съгласи на това. Тя млъкна и тревожно погледна доктор Макфейл.

— Не виждам какво мога да направя аз — каза той.

— Помислих, че може би ще се съгласите да го помолите. Заклевам се в бога, че няма нищо да предприемам тук, само да ми позволи да остана! Ако иска, няма дори да излизам от къщата. Само за две седмици.

— Ще го попитам.

— Няма да се съгласи — каза Хорн. — Ще настоя да заминете във вторник, така че отсега трябва да се примирите с това.

— Кажете му, че в Сидни мога да получа работа, честна работа, искам да кажа, не моля за кой знае какво.

— Ще направя, каквото е по силите ми.

— И нали ще дойдете веднага да ми кажете? Не мога нищо да правя, докато не разбера със сигурност.

Това поръчение не се понрави на доктора и според характера си той се зае да го изпълни косвено. Разправи на жена си какво му е разправила мис Томпсън и я помоли да говори с мисис Дейвидсън. Все пак мисионерът сякаш превишаваше властта си — нищо лошо нямаше да се случи, ако разрешат на момичето да остане още две седмици в Паго-Паго. Но той не подозираше какъв резултат ще имат неговите дипломатически усилия. Мисионерът веднага пристигна при него.

— Мисис Дейвидсън ми каза, че онази Томпсън е говорила с вас.

Като всеки срамежлив човек, когото заставят да излезе на открито, подобна прямота раздразни доктор Макфейл. Той усети, че се разпалва, и се изчерви.

— Не виждам каква разлика има, ако отиде в Сидни вместо в Сан Франциско. При това, щом обещава, че ще се държи тук прилично, не е справедливо да я преследват.

Мисионерът го изгледа със суров поглед.

— Защо не иска да се върне в Сан Франциско?

— Не попитах — отговори рязко докторът. — И смятам, че е по-добре всеки да си гледа собствената работа.

Изглежда, този отговор не беше много тактичен.

— Губернаторът е наредил тя да бъде депортирана с първия параход, който напуска острова. Той само изпълнява дълга си и аз няма да му се меся. Присъствието ѝ тук е застрашително.

— Мисля, че вие сте безчувствен и жесток човек.

Двете дами погледнаха с тревога доктора, но нямаше защо да се боят, че ще стане кавга. Мисионерът се усмихна кротко.

— Много съжалявам, че така мислите за мен, доктор Макфейл. Повярвайте, кръв капе от сърцето ми за тази нещастница, но аз само се опитвам да изпълня дълга си.

Докторът не отговори нищо. Той гледаше мрачно през прозореца. По изключение не валеше — от другата страна на залива се виждаха закътаните сред дърветата туземни хижи.

— Ще използвам спирането на дъжда и ще се поразходя — каза той.

— Моля да не ми се сърдите, задето не мога да изпълня желанието ви — каза Дейвидсън с тъжна усмивка. — Уважавам ви много, докторе, и ще съжалявам, ако мислите лошо за мен.

— Не се съмнявам, че имате достатъчно добро мнение за себе си, за да понесете със спокойствие моето.

— Печелите — усмихна се Дейвидсън.

Сърдейки се сам на себе си за неоправданата грубост, доктор Макфейл слезе долу. Мис Томпсън го чакаше до отворената врата на стаята си.

— Е — попита тя, — говорихте ли с него?

— Да! Съжалявам, но не иска да направи нищо — отговори той, като в смущението си не гледаше към нея.

Но после бързо я погледна, защото тя изхълца. Видя, че лицето ѝ е побеляло от страх. Това го поразя. Внезапно му дойде една мисъл.

— Не се отчайвате. Мисля, че с вас постъпват безобразно, и сам ще отида при губернатора.

— Още сега ли?

Той кимна. Нейното лице светна.

— Това е много мило от ваша страна. Сигурна съм, че ще ми позволи да остана, ако вие се застъпите за мене. И докато съм тук, няма да направя нищо нередно.

Доктор Макфейл сам не разбра защо се реши да се обърне с молба към губернатора. Съдбата на мис Томпсън му беше напълно безразлична, но мисионерът го беше раздразнил, а избухливостта му бавно минаваше. Той намери губернатора у дома му — беше едър, красив мъж, моряк, със сиви мустаци като четка, облечен беше в снежнобяла униформа.

Дойдох да ви видя във връзка с една жена, която живее в същата къща — каза той. — Името ѝ е Томпсън.

— Слушах вече достатъчно за нея, доктор Макфейл — отвърна губернаторът с усмивка. — Издаде съм заповед да напусне следващия вторник и това е всичко, което мога да сторя.

— Искан да ви попитам, дали не бихте могли да проявите снизхождение и да ѝ разрешите да остане, докато дойде параходът от

Сан Франциско, за да може тя да отпътува за Сидни. Аз ще гарантирам за доброто ѝ държане.

Губернаторът продължаваше да се усмихва, но очите му се присвиха и останаха сериозни.

— Много бих искал да ви услужа, доктор Макфейл, но вече съм издал заповед и тя не може да се измени.

Докторът изложи случая колкото може по-убедително, но губернаторът престана да се усмихва. Той слушаше мрачно и гледаше встрани. Макфейл видя, че думите му не правят никакво впечатление.

— Не ми е приятно да причинявам неудобства на дами, но тя трябва да отплува във вторник и това е окончателно.

— Кажете ми, каква разлика може да има?

— Извинете ме, докторе, но мисля, че трябва да давам обяснения за постъпките си само пред съответните власти.

Макфейл го изгледа изпитателно. Спомни си за намека на Дейвидсън, че е стигнал до заплахата, и почувствува в поведението на губернатора необяснимо смущение.

— Дейвидсън се бърка, където не му е работата, дявол да го вземе! — възкликна разгорещено докторът.

— Между нас казано, доктор Макфейл, мистър Дейвидсън не ми направи особено добро впечатление, но трябва да призная, че имаше пълно право. Той ми изтъкна каква заплахата представлява присъствието на жена от рода на мис Томпсън на подобно място, където има войници между туземното население.

Той се изправи и доктор Макфейл беше принуден да направи същото.

— Моля да ме извините. Имам едно задължение. Моля, предайте моите поздрави на мисис Макфейл.

Докторът го напусна в униние. Знаеше, че мис Томпсън ще го чака, и понеже не искаше сам да ѝ каже, че не е успял, влезе в къщата през задния вход и се промъкна по стълбите, сякаш трябваше да се крие.

На вечеря мълчеше и се чувствуваше неловко, докато мисионерът беше оживен и общителен. На доктор Макфейл му се стори, че от време на време погледът му с добродушно тържество се спира върху него. Внезапно си помисли, че Дейвидсън знае за посещението му при губернатора и за неговия неуспех. Но как би

могъл да научи за това? Имаше нещо зловещо във властта на този човек. След вечеря той видя Хорн на верандата и излезе при него, сякаш искаше да си поговорят.

— Тя пита дали сте ходили при губернатора — пошепна търговецът.

— Ходих. Не иска да помогне. Много съжалявам, но нищо повече не мога да сторя.

— Знаех си, че няма да иска. Никой не смее да се противопостави на мисионерите.

— За какво говорите? — попита весело Дейвидсън и излезе, за да се присъедини към тях.

— Точно казвах, че няма никакви изгледи да се прехвърлите в Апия преди една седмица — на един дъх отговори търговецът.

Хорн ги остави и двамата мъже се върнаха в гостната.

След всяко хранене мистър Дейвидсън прекарваше един час в развлечения. След време на вратата плахо се почука.

— Влез! — извика мисис Дейвидсън с резкия си глас.

Никой не влезе. Тя стана и отвори. Видяха мис Томпсън, застанала на прага. Промяната във вида ѝ бе страхотна. Тя не беше вече нахалното и гордо момиче, което им се присмива на пътя, а една измъчена, уплашена жена. Косата ѝ, обикновено вчесана на сложна прическа, сега се спущаше безредно върху шията. Беше облечена с пола и блуза, а на краката си имаше чехли. Дрехите ѝ бяха смачкани. Стоеше на вратата, по лицето ѝ се стичаха сълзи и не смееше да влезе.

— Какво искате? — попита рязко мисис Дейвидсън.

— Мога ли да поговоря с мистър Дейвидсън? — задавено каза тя.

Мисионерът стана и отиде към нея.

— Влезте, мис Томпсън — със сърдечен глас каза той.

Тя влезе.

— Вижте, съжалявам за всичко, което ви изрекох онзи ден и за... всичко друго. Сигурно съм била възбудена. Моля да ми простите.

— О, няма нищо. Гърбът ми е достатъчно здрав, за да издържи няколко груби думи.

Тя направи към него движение, отвратително в своето раболепие.

— Вие ме съкрушихте. Смазана съм. Нали няма да ме накарате да се върна във Фриско?

Любезността му изчезна и гласът му стана внезапно твърд и суров.

— Защо не искате да се върнете?

Тя притрепери пред него.

— Защото роднините ми живеят там. Не искам да ме видят в този вид. Ще отида, където кажете, само не и там.

— Защо не искате да се върнете в Сан Франциско?

— Казах ви.

Той се наведе напред, взря се в нея и големите му святкащи очи сякаш се опитваха да проникнат в душата ѝ. Изведнъж дъхът му секна.

— Затворът!

Тя изпищя, после се свлече в краката му и ги прегърна.

— Не ме изпращайте там! Заклевам се в бога, че ще стана почтена жена. Ще се откажа от всичко това.

Тя избухна в поток несвързани молби, а сълзите се стичаха по гримираните ѝ бузи. Той се наведе над нея, повдигна лицето ѝ и я накара да го погледне.

— Заради затвора ли е?

— Да, махнах се, преди да ме хванат — задъха се тя. — Ако ме докопат фантетата, ще лежа три години.

Той я пусна и тя се свлече на пода в горчиви ридания. Доктор Макфейл се изправи.

— Това променя всичко — каза той. — Не трябва да я връщате, след като го знаете. Дайте ѝ още една възможност. Тя иска да започне нов живот.

— Аз ще ѝ дам най-добрата възможност. Щом се разкайва, нека приеме наказанието си.

Тя не разбра думите му и вдигна глава. В подпухналите ѝ очи блесна надежда. — Ще ме пуснете ли?

— Не. Във вторник ще отпловате за Сан Франциско.

Тя простена от ужас и избухна в тихи, дрезгави викове, които звучаха нечовешки. Започна да бие главата си о пода. Доктор Макфейл скочи към нея и я повдигна.

— Хайде, хайде, не правете така! По-добре вървете в стаята си и си легнете. Ще ви дам едно лекарство.

Той я повдигна на крака и започна едновременно да я води и мъкне надолу. Беше разярен от мисис Дейвидсън и от жена си, защото

не направиха дори опит да помогнат. Метисът стоеше на площадката до стълбището и с негова помощ успя да я сложи в леглото. Тя стенеше и плачеше. Беше почти в безсъзнание. Докторът ѝ направи инжекция. Когато се качи горе, беше разгорещен и измъчен.

— Сложих я да легне.

Двете жени и Дейвидсън бяха в позите, в които ги бе оставил. Явно не бяха нито разговаряли, нито мръднали.

— Чаках ви — каза Дейвидсън със странен, далечен глас. — Искам всички да се помолите заедно с мене за душата на нашата заблудена сестра.

Той взе Библията от една полица и седна до масата, на която бяха вечеряли. Още не беше разтребено и той изблъска чайника, за да не му пречи. С мощен, кънтящ и дълбок глас им прочете главата, в която се разказваше за срещата на Исус с жената, хваната в прелюбодеяние.

— А сега да коленичим и да се помолим за душата на нашата скъпа сестра Сади Томпсън!

И той се впусна в дълга, пламенна молитва, с която молеше Бога да се смили над грешната жена. Мисис Макфейл и мисис Дейвидсън коленичиха със затворени очи. Докторът беше изненадан и също коленичи неумело и неохотно. В молитвата на мисионера имаше диво красноречие. Той беше много развълнуван и докато говореше, по лицето му се стичаха сълзи. Навън безмилостният дъжд продължаваше да вали, валеше без прекъсване, с упорито озлобление, в което имаше нещо прекалено човешко.

Най-после мисионерът спря. Помълча за миг и каза:

— А сега да повторим божията молитва.

Казаха я и се надигнаха след него. Лицето на мисис Дейвидсън беше бледо и спокойно. Тя беше успокоена и укротена, но Макфейлови изведнъж почувствуваха притеснение. Не знаеха накъде да погледнат.

— Ще сляза да видя как е — каза доктор Макфейл. Почука на вратата ѝ — отвори му Хорн. Мис Томпсън седеше в един люлеещ се стол и тихо хълцаше.

— Какво правите на стола? — възкликна Макфейл. — Казах ви да лежите.

— Не мога да лежа. Искам да видя мистър Дейвидсън.

— Бедно дете, каква полза? Не можете с нищо да го трогнете.

— Той каза, че ще дойде, ако го повикам.

Макфейл направи знак на търговеца.

— Доведете го!

Те и двамата чакаха и мълчаха, докато търговецът се качи горе. Дейвидсън дойде.

— Извинете, че ви повиках да дойдете тук — каза тя и го загледа мрачно.

— Очаквах да ме повикате. Знаех, че Бог ще чуе молбата ми.

Те се гледаха известно време, а после тя сведе поглед. Докато говореше, гледаше встрани.

— Бях грешна жена. Искам да се покая.

— Хвала на Бога! Хвала на Бога! Чул е молбата ми.

Той се обърна към двамата мъже.

— Оставете ме сам с нея. Кажете на мисис Дейвидсън, че нашите молби са чути.

Те излязоха и затвориха вратата след себе си.

— Уф! — каза търговецът.

Тази нощ доктор Макфейл до късно не успя да заспи и когато чу мисионерът да се качва, погледна часовника си. Беше два часа. Но дори и тогава Дейвидсън не си легна веднага, защото през дървената преграда, която отделяше стаите им, той чу да се моли на глас и го слушаше, докато сам не заспа от изтощение.

Когато го видя на сутринта, докторът остана изненадан от вида му. Беше по-блед от обикновено, уморен, но очите му светеха с нечовешки огън. Сякаш беше изпълнен с безмерна радост.

— Искам да слезете и да видите как е Сади — каза той. — Не се надявам, че тялото ѝ е изцелено, но душата ѝ, душата ѝ е вече друга!

Докторът се чувствуваше разстроен и изнервен.

— Снощи до късно стояхте с нея — каза той.

— Да, тя не би понесла да си отида по-рано.

— Имате твърде самодоволен вид — подхвърли раздражено докторът.

Очите на мисионера светнаха в екстаз.

— Получих голяма милост. Снощи бях избран да върна една загубена душа в любещите обятия на Исуса.

Мис Томпсън отново седеше в люлеещия се стол. Креватът не беше оправен. Стаята бе в пълен безпорядък. Не си беше дала труда да се облече и носеше някакъв мръсен пенъор, косата ѝ — вързана в

размъкнат възел. Беше изтрила лицето си с мокър пешкир, но то все още беше подпухнало и набръчкано от плач. Изглеждаше съвсем занемарена.

Когато докторът влезе, тя го погледна тъпо. Беше уплашена и разбита.

— Къде е мистър Дейвидсън? — попита тя.

— Ще дойде веднага, ако ви трябва — отвърна кисело Макфейл.

— Искях да видя как сте.

— О, струва ми се, добре. Няма нужда да се безпокоите.

— Ядохте ли нещо?

— Хорн ми донесе малко кафе.

Тя погледна с безпокойство към вратата.

— Мислите ли, че скоро ще слезе? Като че ли когато е при мене, не ми е така страшно.

— Ще заминете ли във вторник?

— Да, той настоява да замина. Моля ви, кажете му да дойде по-скоро. Вие с нищо не можете да ми помогнете. Той е единственият сега, който може да ми помогне.

— Много добре — каза доктор Макфейл.

Следващите три дни мисионерът прекарваше почти цялото си време при Сади Томпсън. Идваше при другите само за ядене. Доктор Макфейл забеляза, че почти не яде.

— Никак не се щади — жаловито каза мисис Дейвидсън. — Ще рухне, ако не внимава и не се щади.

Самата тя беше бледа и отслабнала. Призна на доктор Макфейл, че не може да спи. Когато мисионерът се прибираше от мис Томпсън, той започваше да се моли до пълно изтощение, но дори и тогава не заспиваше дълго. След час или два ставаше, обличаше се и отиваше да поскита край залива. Сънуваше странни сънища.

— Тази сутрин ми разправи, че сънувал планините в Небраска — каза мисис Дейвидсън.

— Любопитно — подхвърли доктор Макфейл.

Сети се, че ги беше видял от прозорците на влака, докато прекосяваше Америка. Приличаха на огромни къртичини, заоблени и гладки, които рязко се издигат от равнината. Доктор Макфейл си спомни, че поразително приличаха на женски гърди.

Възбудата, която изпитваше Дейвидсън, беше нетърпима дори за самия мисионер. Но го поддържаше някакъв чуден екстаз. Той изтръгваше из корен последните остатъци на греха, които се таяха в сърцето на нещастницата. Четеше и се молеше с нея.

— Това е нещо прекрасно — каза им веднъж на вечеря. — Истинско прераждане. Душата ѝ, която беше черна като нощта, сега е чиста и бяла като пресен сняг. Аз съм изпълнен със смирение и ме е страх. Разкажанието ѝ за всички нейни грехове е красиво. Не съм достоен да се докосна до крайчеца на дрехата ѝ.

— Имате ли сърце да я върнете в Сан Франциско? — каза докторът. — Три години в американски затвор! Мисля, че можете да я избавите от това.

— Но вие не разбирате ли — това е необходимо. Мислите ли, че сърцето ми не се облива в кръв за нея? Аз я обичам, както обичам жена си и сестра си. През цялото време, докато е в затвора, ще изпитвам същите мъчения, каквито ще изпитва тя.

— Глупости! — извика с досада докторът.

— Вие не разбирате, защото сте сляп. Тя е прегрешила и трябва да страда. Аз зная какво ще изтърпи. Ще умира от глад, ще бъде измъчвана и унижавана. Искам тя да приеме човешкото наказание като жертва пред Бога. Искам да го приеме с радост. Пред нея се представя възможност, каквато се дава на малцина от нас. Бог е неизмеримо добър и милосърден.

Гласът на Дейвидсън трепереше от възбуда. Едва успяваше да изрича думите, които страстно напиреха на устните му.

— Цял ден се моля с нея, а когато я оставя, пак се моля, моля се с всички сили, Христос да я дари с тази велика милост. Искам да вложа в сърцето ѝ страстното желание да бъде наказана, така че накрая, дори ако ѝ предложи да се отърве, тя сама да ми откаже. Искам да почувствува, че горчивото наказание в затвора е смирен дар, който тя слага в краката на нашия Господ, дал живота си за нея.

Дните минаваха бавно. Всички обитатели на къщата мислеха само за нещастната жена в долния етаж и живееха в неестествена възбуда. Тя приличаше на жертва, която подготвят за дивашки кървав идолопоклонски ритуал. Ужасът ѝ я парализираше. Не можеше да понася отсъствието на Дейвидсън. Имаше кураж само с него и се държеше в робска зависимост. Плачеше много, четеше Библията и се

молеше. Понякога биваше напълно изтощена и изпадаше в апатия. В такива моменти с желание очакваше изпитанието си, защото то сякаш ѝ предлагаше пряк изход от страданията, които сега търпеше. Не можеше да издържи дълго на смътния ужас, който я бе обзел. Заедно с греховете си тя се беше отрекла от цялата своя суета и се мъknеше из стаята раздърпана, неумита и облечена в безвкусния си халат. Четири дни не беше сваляла нощницата си, нито беше слагала чорапи. Стаята ѝ стоеше разхвърляна и непочистена. Междувременно дъждът продължаваше да вали с жестока настойчивост — изглеждаше, че в небесата вече не е останала вода, но въпреки това дъждът продължаваше тежко да се лее и с влудяваща монотонност да чука по ламаринения покрив. Всичко беше влажно и лепкаво. По стените и по обувките, които стояха на пода, се появи плесен. В безсънните нощи комарите бръмчаха сърдито.

— Ако спре поне за един ден да вали, няма да е чак толкова лошо — каза доктор Макфейл.

Всички чакаха с нетърпение вторник, когато параходът за Сан Франциско трябваше да пристигне от Сидни. Напрежението ставаше непоносимо. Колкото до доктор Макфейл, неговото съжаление и гняв бяха изместени от желанието му да се отърве от нещастницата. Той чувствуваше, че ще диша по-свободно, когато параходът отплува. Сади Томпсън трябваше да бъде придружена на борда от един губернаторски чиновник. В понеделник вечер същият чиновник посети мис Томпсън и ѝ каза да бъде готова в единадесет часа сутринта. При нея беше Дейвидсън.

— Ще се погрижа всичко да бъде наред. Смятам и аз да се кача на борда, за да я изпратя.

Мис Томпсън мълчеше.

Когато загаси свещта и се промъкна предпазливо под мрежата, доктор Макфейл въздъхна облекчено.

— Е, слава богу, свърши се! Утре по това време няма да я има.

— Мисис Дейвидсън също се радва. Казва, че той съвсем станал като сянка — каза мисис Макфейл. — А тя е напълно променена жена.

— Коя?

— Сади. Никога не бих повярвала, че такова нещо е възможно. Човек неволно се прониква от смирение.

Доктор Макфейл не отговори и скоро след това заспа. Беше много уморен и спа по-дълбоко от обикновено.

На сутринта той беше разбуден от докосването на нечия ръка и когато, стреснат, подскочи, видя до кревата си Хорн. Търговецът постави пръст на устата си, за да предвари някакво възклицание, и му направи знак да го последва. Обикновено той носеше протрити дочени панталони, но този път беше бос и беше облякъл само лава-лава, като туземците. Изведнъж той бе заприличал на дивак и когато стана от кревата, доктор Макфейл видя, че цялото му тяло е татуирано. Хорн му направи знак да излезе на верандата. Докторът стана от кревата и го последва навън.

— Не вдигайте шум — пошепна търговецът. — Необходим сте. Облечете нещо и си сложете обувки. Бързо.

Първата мисъл на доктор Макфейл беше, че се е случило нещо с мис Томпсън.

— Какво има? Да взема ли инструментите си?

— Побързайте, моля ви, побързайте!

Доктор Макфейл се промъкна обратно в спалнята, облече една мушама върху пижамата си и obu обувки с гумени подметки. Върна се при търговеца и двамата слязоха на пръсти по стълбата. Входната врата беше отворена и пред нея бяха застанали половин дузина туземци.

— Какво има? — повторно запита докторът.

— Елате с мен — отвърна Хорн.

Той излезе и докторът го последва. Туземците тръгнаха на куп след тях. Прекосиха пътя и стигнаха до плажа. Докторът видя група туземци, застанали около нещо, което лежеше до самата вода. Последните няколко метра те ускориha крачките си и туземците направиха път на доктора. Търговецът го побутна напред. И тогава той видя да лежи, наполовина във водата и наполовина на сухо, нещо ужасяващо — трупът на Дейвидсън. Доктор Макфейл се наведе — той не беше човек, който губи самообладание в критични мигове — и преобърна трупа. Гърлото беше прерязано от едното ухо до другото, а в дясната ръка все още стоеше бръсначът, с който бе сторено това.

— Изстинал е напълно — каза докторът. — Доста отдавна трябва да е умрял.

— Преди малко едно от момчетата, на път за работа, го видяло да лежи тук и дойде да ми каже. Мислите ли, че сам го е направил?

— Да. Някой трябва да повика полиция.

Хорн каза нещо на туземен език и двама младежи хукнаха.

— Нека да го оставим така, докато дойде полицията — каза докторът.

— Не трябва да го носят в къщата ми. Не го искам в моята къща.

— Ще направите, каквото кажат властите — отвърна докторът.
— Всъщност, мисля, че ще го отнесат в моргата.

Стояха и чакаха неподвижно. Търговецът извади две цигари от една гънка на своята лава-лава и подаде едната на доктор Макфейл. Те пушеха и се взираха в трупа. Докторът не можеше да разбере нищо.

— Защо мислите, че го е направил? — запита Хорн.

Докторът вдигна рамене. След малко пристигнаха туземните полицаи — командуваше ги един бял моряк. Те носеха носилка, а веднага след тях дойдоха и двама флотски офицери и флотският лекар. Всички се заеха за работата с делови вид.

— А какво става с жена му? — каза един от офицерите.

— Щом вие сте вече тук, аз ще се върна да облека нещо. Ще се погрижа да ѝ бъде съобщено. Най-добре е тя да не го вижда, преди да го понагласят.

— Смятам, че така ще е по-добре — добави флотският лекар.

Когато се върна, доктор Макфейл намери жена си почти напълно облечена.

— Мисис Дейвидсън ужасно се тревожи за съпруга си — каза му тя веднага, щом го видя. — Не си е лягал цялата нощ. Чула го да напуска стаята на мис Томпсън в два часа, но излязъл навън. Ако оттогава все се разхожда, сигурно ще е смъртно уморен.

Доктор Макфейл ѝ разправи какво се е случило и я помоли да съобщи скръбната новина на мисис Дейвидсън.

— Но защо го е направил? — попита тя ужасена.

— Не зная.

— Но аз не мога, не мога да ѝ кажа...

— Трябва.

Тя го погледна уплашено и излезе. Докторът я чу да влиза в стаята на мисис Дейвидсън. Почака за минута да се съвземе и после започна да се бърсне и мие. Когато се облече, седна на кревата да чака жена си. Най-сетне тя дойде.

— ИСКА да го види — каза мисис Макфейл.

— Отнесоха го в моргата. Най-добре е ние да я придружим. Как прие скръбта?

— Заше метена е. Не заплака. Но трепери като лист.

— Да вървим веднага.

Когато почукаха на вратата ѝ, мисис Дейвидсън веднага излезе. Беше много бледа, но очите ѝ бяха сухи. На доктора му се видя неестествено спокойна. Не си размениха нито дума и мълчаливо поеха надолу по пътя. Когато стигнаха до моргата, мисис Дейвидсън проговори:

— Искam да вляза и да го видя сама.

Те се отдръпнаха. Един туземец ѝ отвори вратата и я затвори след нея. Седнаха и зачакаха. Приблжиха се неколцина бели и шепнешком заговориха с тях. Доктор Макфейл пак им разправи всичко, което знаеше за трагедията. Вратата тихо се отвори и мисис Дейвидсън излезе. Всички замълчаха.

— Готова, съм да се връщаме — каза тя.

Гласът ѝ беше строг и твърд. Доктор Макфейл не можеше да схване израза на очите ѝ. Бледото ѝ лице имаше суров вид. Тръгнаха бавно, без да разменят и дума, и най-после минаха завоя, зад който се издигаше къщата им. Мисис Дейвидсън ахна за миг и тримата спряха. В ушите им нахлуха невероятни звуци. Грамофонът, който бе мълчал в продължение на толкова време, сега свиреше, свиреше високо и дрезгаво някаква бърза мелодия.

— Какво е това? — извика ужасена мисис Макфейл.

— Да вървим — каза мисис Дейвидсън.

Те изкачиха стъпалата и влязоха в преддверието. Мис Томпсън стоеше на вратата си и говореше с някакъв моряк. В нея се беше извършила внезапна промяна. Не бе вече уплашената дрипа от последните дни. Беше си сложила най-ярките неща — бялата си рокля и лъскавите високи ботинки, над които се издуваха дебелите ѝ крака в памучни чорапи; косата ѝ беше вчесана на сложна прическа, а на главата си носеше огромната шапка, покрита с ярки цветя. Лицето ѝ бе

гримирано, веждите дръзко начернени, а устните — яркочервени. Стоеше изправена. Пак се бе превърнала във високомерната кралица, която бяха видели в началото. Когато влязоха, тя избухна във висок, подигравателен смях; а после, когато мисис Дейвидсън неволно спря, тя събра плюнка в устата си и плю. Мисис Дейвидсън уплашено се отдръпна и внезапно по бузите ѝ избиха две червени петна. След това закри лице и се втурна бързо нагоре по стълбата. Доктор Макфейл бе вбесен. Той побутна мис Томпсън и влезе в стаята.

— Какво правите, дявол да ви вземе? — извика той. — Спрете тази проклета машина!

Отиде до грамофона и смъкна плочата. Тя се обърна към него:

— Кажи, можеш ли с мене? За какво, по дяволите, си дошъл в стаята ми?

— Какво искате да кажете? — извика той. — Какво искате да кажете?

Мис Томпсън се изпъчи. Никой не би могъл да опише презрението в очите ѝ или омразата, която вложи в отговора си:

— Ах, вие, мъже! Вие, долни, мръсни свини! Всички сте еднакви, всички! Свини! Свини!

Доктор Макфейл ахна. Той бе разбрал.

[1] Тапа — материя, която полинезийците правят от някои видове дървета. ↑

[2] Кава — опияняваща напитка, приготвена от корените на растението кава. ↑

[3] Тропическа болест, подобна на сифилиса. ↑

[4] Свободна широка дреха, увита около цялото тяло. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.